

Aan Bestuur MRA
PH Arthur van Dijk
Contact Emiel Reiding, Koen Faber

Onderwerp Landelijke verkiezingen: overzicht verkiezingsprogramma's en inzet richting formatie

Datum 1 oktober 2023

Aanleiding

Op de heidag 15 september jongstleden heeft u verzocht om een analyse van de verkiezingsprogramma's, om aan de hand daarvan het gesprek te voeren over de inzet vanuit de MRA-samenwerking. De gemeente Amsterdam heeft haar analyse ter beschikking gesteld. Daarbij geven we u een schets van de inzet vanuit de platforms en opties voor bredere inzet vanuit het MRA-bestuur.

Analyse verkiezingprogramma's

Zie bijlage 1 voor het door Amsterdam opgestelde overzicht van de standpunten van de potentieel formerende partijen. Daarin mist de stellingname van Nieuw Sociaal Contract (NSC), zij komen immers pas over circa 4 weken met hun programma. Het overzicht geeft de achtergrondinformatie.

In dit memo is dit gespreccificeerd en aangevuld naar de mogelijke inzet vanuit de MRA.

Inzet vanuit de platforms

In het platform Mobiliteit is reeds over de inzet naar de formatie gesproken. Deze kent twee speerpunten: verhoging van BDU mobiliteit landelijk bij alle vervoersautoriteiten (werkt voor betaalbaarheid van OV, bereikbaarheid wonen-werken en aanleg, beheer en onderhoud) en herstel van de uitname uit projecten Zuidasdok / NZ-lijn. Inzet op ontwikkeling richting IJmeerlijn wordt daarbij meegenomen. De precieze inzet wordt in het platform van 12 oktober a.s. besproken.

Ook door het PHO Bouwen en Wonen is al gewerkt aan de inzet. Er aandacht voor betaalbare woningbouw en de verhouding tussen het Rijk en decentrale overheden, in zeggenschap en verdeling van middelen. Aantallen realiseren, regelgeving en de wijze van bvekostiging zijn de speerpunten.

Zowel de inzet van het platform Mobiliteit als die van het PHO Bouwen en Wonen in onderstaand opgenomen.

Er zijn op basis van het onderstaande nog andere speerpunten te formuleren, waarbij bepaald moet worden waar dit wordt opgepakt (platform / Bestuur / elders).

Uiteraard kunnen er nog onderwerpen worden toegevoegd, maar we hebben een poging gedaan te focussen op de hoofdonderwerpen.

Relevante thema's programma's	MRA onderwerpen	Inhoud	Strategie / Aanpak korte termijn	Wie
Bestaanszekerheid	Vervoersarmoede Betaalbaar wonen Kosten OV en beprijzing	Relatie wonen, werken, verplaatsen 1.Woondeal doorzetten 2.Geen detailregelgeving 3.Decentrale bekostiging 1.Geen stijging gebruikskosten OV 2.beprijzing op de weg invoeren	Extra argument ter ondersteuning van andere wensen PHO Bouwen en Wonen heeft deze punten opgesteld. Aansluiten bij landelijke coalitie met andere metropoolregio's (zie onderstaand). Geen eigen position paper opstellen? OV: landelijk debat; loopt via lobby VRA Al jaren inzet G4/5. Blijft dit speerpunt? Geen actieve inzet vanuit MRA?	Mobiliteit Ruimte Mobiliteit
Energie / Klimaat & Industrie	Groenste industriezone / waterstof Circulaire economie	1.Maatwerkafspraken TATA 2.Energietransitie NZKG 3.Toekomst haven	NZKG ontwikkelt propositie, sluiten wij op aan	Economie
Strijd om de ruimte	Leefbaarheid /omgevingskwaliteit, Water (veiligheid, klimaatadaptatie, drinkwater), Bedrijventerreinen, Wonen, Natuur, Recreatie	In NOVEX komt alles samen. Veel basismateriaal, maar op dit moment nog geen politiek aansprekend verhaal	Voelbaar maken van de noodzaak tot keuzes (en visualiseren welke keuzes nodig zijn); met externe inhuur aansprekend verhaal maken om in de formatie en de Nota Ruimte in te brengen.	Ruimte
Mobiliteit	OV verschraling Metro-pakket	Verhoging BDU 1.Repareren uitname NZ-lijn 2.Doorzetten IJmeerverbinding	Behouden minimale kwaliteit; liever nog verbeteren van het aanbod Vertrouwen op eerder gemaakte afspraken; deze veelvuldig herhalen. Doorzetten uitwerking IJmeer; koppelen aan Lelylijn (waarvoor NZ- lijn randvoorwaardelijk is)	Mobiliteit
Elke regio telt	Geen specifieke onderwerpen	"De MRA is ook een regio"	PNH werkt aan notitie verbinding NH- Noord en verstedelijkt NH-Zuid. Relateert aan landelijke coalitie metropoolregio's	Bestuur
Financiële ruimte	Gemeente- / Provinciefonds Structurele middelen	Grote tekorten, zeker vanaf 2026 Geen SPUK's, maar programmatisch	Via VNG / IPO Moeizame discussie ambtelijk; op formatietafel zien te krijgen?	Bestuur

Nadere toelichting

Deze inzet op hoofdlijnen gaan we uitwerken in de platforms. Op veel punten sluiten we aan bij bestaande lobby-trajecten van anderen en ondersteunen deze. G4/5 werkt aan de stedelijke alliantie, inclusief Arnhem/Nijmegen, Zwolle, Groningen, Fofvalley, Den Bosch, Tilburg en Breda. Om aandacht te vestigen op vergelijkbaarheid problematiek in onze regio en Randstad vs. "regio" te doorbreken. Er zijn door hen bestuurlijk 3 thema's benoemd:

1. Verstedelijkingsfonds
2. Groen/blauw (ook recreatie, stad/land verbindingen)
3. Mobiliteitstransitie, investeringen OV en prijsbeleid

We horen signalen dat er bestuurders zijn die dit willen uitbreiden met verduurzaming bestaand stedelijk gebied. Op deze onderwerpen kunnen we prima aansluiten. Wij hebben vanuit de MRA goede banden met de 5 grootste metropolen (we noemen onszelf M5): naast de MRA zijn dat MRDH, MRU, MRE en Groene metropool (Arnhem/Nijmegen).

Bespreek- / beslispunten

1. Reflecteren op de relevante thema's en de vertaling naar MRA-onderwerpen.
2. Akkoord op mogelijke inzet middelen vanuit aanjaagbudget voor aansprekend ruimtelijk verhaal? Vanuit NOVEX is hiervoor € 50.000,- beschikbaar, maar de offertes zouden daar bovendien kunnen gaan.
3. Elke regio telt: willen we daarop specifieke lobby activiteit richten?
4. Wil het Bestuur een adviseur/lobbyist inhuren? Voor het geheel, of specifiek voor het onder 3. genoemde?

Zoals afgesproken in de heisessie zal de lobby elke bestuursvergadering worden geagendeerd. Over 4 weken is een uitgewerkte lobby-strategie compleet.